

LINSCHOTEN – VEREENIGING

VERSLAG VAN DE 110DE ALGEMENE LEDENVERGADERING, MUSEUM AAN DE STROOM, ANTWERPEN, 26 MEI 2018, 13.30 UUR

Aanwezig namens het bestuur: Michiel van Groesen, voorzitter; Ron Brand, secretaris; Andy Cobben, penningmeester; Hans Bonke, Andrea Kieskamp, Michael Limberger, Carolien Stolte, leden.

Aanwezige leden: 26

Afwezig met bericht van verhindering: J.L. Blussé, J. Boeré, C.F.C.G. Boissevain, S. Deconinck, A.M.C. van Dissel, P. de Gier, S.J. de Groot, H.J. den Heijer, E.M. Jacobs, I.B. Jacobs, R.W. Jacobs, P.J. Klapwijk, K. van Louvezijn, D. Nauta, C. Paul, C. Reinders Folmer, N. Scholten-Schwartz, J.P. Sigmond, P.A.M. Spaninks, W.G. Stapper, D.J. Tang, W. Vervenne, I. Vonk-Uitgeest.

1. Opening

Voorzitter Michiel van Groesen opent de ledenvergadering en verheugt zich over het redelijk grote aantal leden dat voor de ledenvergadering naar Antwerpen is getogen. Hij memoreert het 110-jarig bestaan van de Linschoten-Vereeniging dat wellicht onopgemerkt is gepasseerd. Niets is echter minder waar: op onze verjaardag 7 maart ging de nieuwe, frisse website de lucht in. Ons bestuurslid en webmaster Stefan Deconinck, gestationeerd in Kampala, Uganda, was hiervoor verantwoordelijk. Hij is vandaag het enige afwezige bestuurslid. Ondanks de plechtige bijeenkomst vraagt de voorzitter de leden om begrip om – vanwege de hoge temperatuur – zonder colbert en stropdas de vergadering te mogen voorzitten. Ook vraagt hij om enige goodwill vanwege een agendapunt verderop in het programma.

Reizen zit ons in het bloed, ook al zijn we dan leunstoelreizigers. De Linschoten-Vereeniging is een vereniging voor het Nederlands taalgebied en daarom is een bezoek aan Vlaanderen dus niet zo heel gek. De laatste keer dat we Vlaanderen bezochten was in 2005 vanwege de Algemene Ledenvergadering, destijds in Gent.

De afgelopen twee jaren waren tamelijk druk vanwege de verschijning van drie delen in onze serie. Het beoogde deel 117 zal op tijd verschijnen en wel op zaterdag 25 augustus 2018 in Museum Volkenkunde in Leiden. Dr. Willem Mörzer Bruyns, oud-conservator van Het Scheepvaartmuseum in Amsterdam, is de bezorger van deel 117, *Met de Triton en Iris naar Nieuw-Guinea*.

De voorzitter verontschuldigt zich voor het feit dat deze dag samenvalt met de voorjaarsdag van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis in Harlingen. Agendatechnisch kon dit vanwege de aftredende en aantredende bestuursleden helaas niet anders.

De bijeenkomst van vandaag in het Museum aan de Stroom (MAS) en straks in het Red Star Line Museum is georganiseerd door bestuurslid Michael Limberger, waarvoor onze hartelijke dank.

2. Verslag van de 109ste algemene ledenvergadering, gehouden in Rotterdam op 10 juni 2017

Het verslag is door secretaris Ron Brand vooraf toegestuurd en wordt door de voorzitter pagina voor pagina doorgenomen. Dit geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen, zodat het met dankzegging aan de secretaris wordt vastgesteld.

3. Verslag van de secretaris over het jaar 2017

Ook dit vooraf rondgestuurde verslag wordt doorgenomen en geeft eveneens geen aanleiding tot vragen of opmerkingen. Daarna wordt het met algemene stemmen vastgesteld, wederom met dank aan de secretaris.

4. Verslag van de penningmeester over het jaar 2017; verslag kascommissie

Penningmeester Andy Cobben licht de financiële cijfers toe. Ook hij geeft aan dat het een druk jaar was en daarmee een duur jaar voor de penningmeester. Voorzien was het grootste tekort uit de geschiedenis met een bedrag van € 40.000. Hij is daarom verheugd om te kunnen melden dat het slechts € 28.500 is geworden. De redenen hiervoor zijn een onvoorzien genereus legaat van een van de leden. Verder memoreert hij dat het berekenen van de werkelijke van de uitgaven redelijk ingewikkeld is. De uitgave van deel 116, *Op reis met pen en penseel. Frans en Jan Hendrik Lebrecht als toerist naar Java in 1863*, bevat veel kleurenafbelingen en er was uitgegaan van een *worst case scenario*. Gelukkig denkt de Walburg Pers flink met ons mee en zo is een forse besparing gerealiseerd in de reproductiekosten. Deze zijn afgedrukt op veel minder pagina's dan aanvankelijk voorzien. De leden kunnen trots zijn op de delen, de penningmeester is tevreden over de financiën. Ondanks het negatieve resultaat maakt hij zich geen zorgen over de financiële positie van de vereniging. De heer B. Coelen vraagt naar de kosten van de delen aan Plus-leden die naar de presentatie komen. Voor hen zijn er geen kosten voor levering, terwijl dat voor leden die niet naar de bijeenkomst komen wel het geval is. Dat lijkt niet helemaal correct. De voorzitter antwoordt dat dit in het bestuur besproken is. Besloten is om dit niet mee te nemen, 1. vanwege het grote aantal leden dat niet of moeilijk naar de presentaties komt, en 2. omdat het administratief zeer ingewikkeld is om dit toe te passen. Hierop doet de heer W.E. Bornhaupt de suggestie om tijdens de boekpresentatie een borrel te drinken ter waarde van de verzendkosten. Volgens de penningmeester staat hem vrij dat te doen. Verder zijn er geen vragen.

Verslag van de Kascommissie

De Kascommissie bestond het afgelopen jaar wederom uit de heren G.Th. Pauli en W.E. Bornhaupt. De heer Bornhaupt leest namens hen beiden het verslag van de Kascommissie voor. De Kascommissie heeft op 2 mei 2018 ten huize van de penningmeester de financiële bescheiden over het boekjaar 2017 via steekproeven aan een grondig onderzoek onderworpen. Zij heeft daarbij geconcludeerd dat de financiële administratie accuraat is gevoerd en dat de jaarstukken correct zijn opgesteld. De Kascommissie gaat daarom akkoord met het gevoerde financiële beheer en de jaarstukken bieden een getrouwe afspiegeling van de financiële administratie. Zij stelt daarom voor om het bestuur voor het gevoerde financiële beleid te dechargeren. De ledenvergadering gaat hiermee akkoord en de voorzitter dankt de kascommissie voor het geleverde werk.

5. Begroting voor het jaar 2018

Het voelt voor penningmeester Andy Cobben ietwat vreemd dat hij de begroting zelf heeft opgesteld, maar dat zijn beoogde opvolger daarvoor verantwoordelijk zal zijn. De begroting is echter eenvoudig, omdat er slechts één deel verschijnt. Er zit niets spannends in. Een tendens is dat de organisatiekosten hoger worden. Een bedrag van € 3.750 is niet meer toereikend. Hij voorziet een klein tekort, maar we moeten zien of dit uiteindelijk meevalt. Alle kosten zijn goed in balans en we kunnen gewoon mooie boeken blijven uitgeven. De verkoop van oud fonds is meestal € 800 à € 1.000. Een jaar was een topjaar met een opbrengst van € 3.500. Nu wordt een schamele opbrengst van € 100 voorzien. Dit ontlokt de penningmeester de constatering dat blijkbaar iedereen de complete serie al in huis heeft. Er zijn verder geen vragen en de begroting wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter merkt nog op dat niet alle delen nog aanwezig zijn in de voorraad oude delen; waarop de heer G.Th. Pauli opmerkt dat het verlangen mooier is dan het hebben.

6. Bestuurswisselingen

- a. De voorzitter memoreert dat het bestuur lange tijd dezelfde samenstelling had. Dit jaar komt daarin verandering, want drie gezichtsbepalende bestuursleden treden af. Maar voor het zover is, begint hij eerst met zichzelf. Lange tijd was de bestuurstermijn van de voorzitter gefixeerd op vier jaar. Vanwege de continuïteit is tijdens de ledenvergadering in Den Helder in 2016 besloten om de voorzitterstermijn eventueel met nog een tweede periode van vier jaar te kunnen verlengen. Hij geeft aan dat hij nu de goodwill nodig heeft waarom hij aan het begin van de ledenver-

gadering vroeg en legt de vraag voor of de ledenvergadering akkoord gaat met zijn benoeming voor een tweede termijn. De leden stemmen met een welgemeend applaus hiermee in.

- b. Hierna richt de voorzitter het woord tot Andy Cobben en zegt zich een bestuur zonder hem eigenlijk niet te kunnen voorstellen. Andy trad aan medio 2009 en stapte ad hoc in. Dat toont zijn karakter. Al die jaren droeg hij goede zorg voor de financiën van de vereniging. Reizen zit hem in het bloed, want hij moest vanuit Beek vaak naar de bestuursvergaderingen in Rotterdam toe of naar de ledenvergaderingen die her en der in het land plaatsvonden. Een keer had de voorzitter een probleem, want in Den Helder in 2016 was Andy er niet en moest hijzelf de financiële cijfers presenteren.

Andy weet veel van boeken, onderhandelde in 2014 met de Walburg Pers over het uitgeverscontract en was altijd een kritische en constructieve denker. Verder beschikt hij over niet een, maar over zelfs twee complete reeksen van de Werken van de Linschoten-Vereeniging. Zijn belangstelling voor de onderwerpen is groot en hoewel hij geen historicus is, zette hij dit soms gericht in tijdens discussies over de beoordeling van reisverhalen. Zijn nuchterheid werd gewaardeerd en de vereniging is hem dankbaar.

Hierop overhandigt de voorzitter als dank een wijnpakket en een ingelijste oudtijds ingekleurde kaart van het hertogdom Limburg, uitgegeven in Amsterdam door Johannes Janssonius in 1658. In zijn dankwoord memoreert Andy Cobben dat Loek Vught hem destijds attendeerde op het beschikbaar zijn van het penningmeesterschap. Hij tipte het bestuur waarop Andy door secretaris Pieter Jan Klapwijk voor een gesprek werd uitgenodigd, samen met voorzitter Henk den Heijer en bestuurslid Anita van Dissel. Dit gesprek leidde tot de aanvaarding van het penningmeesterschap. Het koketteren met het zijn van een niet-historicus kreeg hij mee van zijn voorganger Jan Boéré, die vond dat historici met beide benen op de grond moesten blijven. Andy vindt de Linschoten-Vereeniging een leuke vereniging, hij dankt de leden voor het aan hem gegeven vertrouwen en hij beheerde de penningen altijd met veel plezier. Ten slotte dankt hij de heren Bornhaupt en Pauli als leden van de Kascommissie voor hun kritische blik en vragen. Op een laatste vraag van Hans Bonke of hij alle delen ook daadwerkelijk gelezen heeft, antwoordt Andy 'uiteraard niet'. Hij sluit af met de mededeling dat hij vanaf nu tijdens de ledenvergadering graag aansluit op een achterste rij bij de andere oud-bestuurders.

Op de schouders van het bestuur rustte de zware taak om een nieuwe penningmeester op het schild te tillen. Gelukkig werd een vervanger voor Andy gevonden in de persoon van Martijn Punt. Hij stelt zichzelf kort voor. Martijn is advocaat en promoveerde op een rechtshistorisch onderwerp. Vanwege het penningmeesterschap is hij lid van de Linschoten-Vereeniging geworden, maar kende de vereniging al wel. Martijn reisde veel over de wereld naar plekken waar de VOC en WIC gevestigd waren. Hij is van huis uit fiscalist en zodoende heeft hij affiniteit met boekhouden en financiën. Hoewel hij tot nu toe nog niets heeft gezien van de boekhouding vertrouwt hij erop dat dit allemaal goed komt.

Hierop brengt de voorzitter de kandidatuur van Martijn Punt in stemming en de leden stemmen hiermee in via een applaus.

- c. Ook bestuurslid Andrea Kieskamp treedt af. Sinds 2010 maakte zij deel uit van het bestuur. De voorzitter heeft altijd plezierig met haar samengewerkt. Achter de schermen organiseerde zij veel bijeenkomsten en regelde locaties en de catering. Ook besteedde Andrea veel tijd en energie aan het naar de drukker brengen van ingewikkelde delen. Zelf was ze nog spreker tijdens de presentatie van deel 115 *Terug naar de Oost. De reis van VOC-chirurgijn Gijsbert Heeck, 1654-1656* op 30 september 2017 in het Nationaal Archief in Den Haag.

Andrea Kieskamp dankt hierop het bestuur voor de plezierige samenwerking en wens het bestuur in de nieuwe samenstelling veel plezier toe.

Hans Bonke is na Stefan Deconinck het langst zittende bestuurslid en ook hij treedt vandaag af. Hans is bestuurslid sinds 2004 en wilde al eerder terugtreden, maar vanwege verschillende bestuurswisselingen bleef hij nog aan. Ook hij is een belichaming van het reizen, want hij verkeerde vaak in Indonesië. Hans had vijf à zes keer zitting in de Commissie van Toezicht en blijft dat ook doen voor enkele toekomstige delen.

De voorzitter overhandigt beide vertrekkende bestuursleden ieder een wijnpakket en een cadeau-bon.

Met twee vertrekkende bestuursleden moet het bestuur natuurlijk weer worden aangevuld. Een nieuw bestuurslid is gevonden in de persoon van Andreas Weber. Andreas is niet geheel onbekend. Hij verzorgde een lezing tijdens de ledenvergadering in 2014 in Museum TwentseWelle in Enschede.

Andreas stelt zichzelf kort voor. Hij is als historicus verbonden aan de Universiteit Twente in Enschede. Zijn speciale interesse is de ontwikkeling op lange termijn van wetenschap en technologie in de maatschappij en digitaal erfgoed. Hij is bovendien de bezorger van het beoogde deel 119 dat in 2020 zal verschijnen met als onderwerp de dagboek aantekeningen en tekeningen van Pieter van Oort (1804-1834), lid van de natuurkundige Commissie voor Nederlandsch Indië.

Hierop brengt de voorzitter de kandidatuur van Andreas Weber in stemming en de leden stemmen hiermee in via een applaus.

7. Voortgang der werken

De voorzitter begint met een terugblik op deel 115 *Terug naar de Oost. De reis van VOC-chirurgijn Gijsbert Heeck, 1654-1656*. In dit deel is een foutje in het register geslopen waardoor voor een deel verwezen wordt naar onjuiste pagina's. Door de invoeging van een tekstdeel in de laatste drukproef is het register versprongen. Het bestuur heeft gemeend dit op te lossen door een erratum uit te brengen. Dit erratum wordt op 25 augustus 2018 uitgereikt aan de Plus-leden die dan aanwezig zijn bij de boekpresentatie van deel 117. Verder wordt het erratum met deel 117 meegezonden aan de niet aanwezige Plus-leden. Ook komt een pdf-bestand ervan op de website.

Over deel 117 is tijdens de ledenvergadering alles gezegd. Deel 118 staat voor november 2019 op de rol. Karwan Fatah-Black en Aart Ruijter zijn de bezorgers van dit deel met daarin juridische documenten over reizen en rechtszaken met betrekking tot piratenschepen in het Caribisch gebied en Suriname.

Deel 119 (of eventueel deel 119 en 120) verschijnt in 2020 en betreft de dagboek aantekeningen en tekeningen van Pieter van Oort (1804-1834). Bezorger hiervan is, zoals gezegd, het nieuwe bestuurslid Andreas Weber. De voorzitter hoopt dat het twee banden gaan worden, want dan loopt de telling weer gelijk met de jaren.

Deel 120 (of 121) wordt in 2021 verwacht en betreft het dagjournaal van militair ingenieur Carl Friedrich Reimer tijdens zijn inspectiereis van vestingwerken van de VOC met de Militaire Commissie in de Oost (1789-1793). Dit deel wordt bezorgd door Jeroen Bos.

Met deel 121 (of 122) gaan we in 2022 weer naar de zeventiende eeuw. Het dagboek van Thomas Hees, Nederlands gezant in Algiers, eind 17de eeuw, wordt bezorgd door Caroline Coffrie.

De voorzitter memoreert dat ook voor de jaren daarna al aan een aantal bezorgers jaren zijn toegezegd voor de uitgave van delen. Nieuwe bezorgers kunnen zich met hun voorstel aanmelden, maar moeten er rekening mee houden dat hun delen pas na 2026 verschijnen. Dat is de keerzijde van het succes van de Linschoten-Vereeniging.

8. Rondvraag

De heer B. Coelen vraagt welke ideeën er leven tegen de vergrijzing en voor verjonging. De voorzitter erkent dat dit bij veel verenigingen een vast gegeven is, maar hij is er voor de Linschoten-Vereeniging niet zo pessimistisch over. We hebben nog best veel jongere leden en ook is er een continue belangstelling en leden aanwas. Het Plus-lidmaatschap is een belangrijk instituut voor ons, want als Plus-lid krijgt je dan een boek. Dat heeft de Linschoten-Vereeniging voor op andere verenigingen. Hij verwacht geen drastische afname van leden.

Voorts vraagt de heer Coelen of er wordt gekeken naar boekuitgaven over verschillende tijdvakken, ook moderne reizen. Hierop stelt de voorzitter dat er nog steeds veel gevarieerde voorstellen binnenkomen van mensen met een eigen belangstelling voor de uitgave van een reisverhaal. Het bestuur beoordeelt dan of de leden hieraan plezier zullen beleven. Daarbij wordt zeker gekeken naar variëteit en afwisseling, maar altijd binnen de grenzen van wat mogelijk is. Deel 117 wordt vroeg 19de-eeuws, deel 118 17de-eeuws, deel 119 (of 119-120) weer vroeg 19de-eeuws, deel 120 (of 121) eind 18de-eeuws. Het is vooralsnog lastig om aan moderne reisteksten te komen, want vaak zijn deze al in druk uitgebracht. Een lange wachttijd betekent soms dat bezorgers andere wegen zoeken voor de uitgave van hun boek.

De heer W.E. Bornhaupt vraagt waar de Linschoten-Vereeniging de voorraad oud fonds opslaat als de Corts Foundation het pand in Enkhuizen heeft verkocht. De voorzitter memoreert dat de Corts Foun-

ation ons al in 2016 liet weten dat de voorraad oud fonds van de Linschoten-Vereeniging per eind 2018 weg moet zijn uit het Corts huis. Datzelfde geldt voor de Vereniging Oud-Enkhuizen, die ook gebruik maakt van het pand. Omdat er geen andere geschikte plaats is gevonden, denkt het bestuur nu aan een verwarmde containeropslag. De omvang van het geheel is betrekkelijk gering, de kleinste opslagruimte van Shurgard voldoet.

9. Sluiting

Hierop sluit de voorzitter de vergadering, maar niet nadat hij de gisteren in werking getreden nieuwe privacywetgeving (AVG) in herinnering brengt. Hij vraagt daarom aan de aanwezigen of zij bezwaar maken dat de secretaris tijdens de ledenvergadering foto's heeft gemaakt. Niemand maakt hiertegen bezwaar. Daarop sluit de voorzitter de vergadering en dankt hij de aanwezige leden voor hun aanwezigheid.

Na het officiële gedeelte volgen er nog twee lezingen en een bezoek aan het Red Star Line Museum.

Michael Limberger, bestuurslid van de Linschoten-Vereeniging en als hoofddocent verbonden aan de Vakgroep Geschiedenis van de Universiteit Gent, verzorgde een lezing, getiteld 'Antwerpen, een havenstad met een lang verleden'. In zijn lezing nam hij de toehoorders in vogelvlucht mee door de Antwerpse haven- en scheepvaartgeschiedenis. Het MAS waar wij nu verkeren, is gelegen in het oudste havengedeelte met het vroeg 19de-eeuwse Willemdok en Bonapartedok. Antwerpen is tegenwoordig een dynamische en multiculturele metropool met 600.000 inwoners. De stad heeft een eigen sociaal profiel en trok vanaf de 16de eeuw veel mensen aan, aanvankelijk vooral kooplieden vanuit heel Europa. Ook nu nog heeft de stad een sterk kosmopolitisch karakter met een grote joods-orthodoxe, Indiase, Chinese en Marokkaanse gemeenschap. Zelf is Michael van oorsprong Oostenrijker en is hij ook door de stad aangetrokken.

Antwerpen had en heeft een gunstige ligging aan de Schelde, is veilig inlandig en ook goed bereikbaar vanuit Leuven en Brabant. Aanvankelijk ontstond een regionaal handelscentrum rondom Antwerpen, later werd dat uitgebreid naar Keulen en Engeland. Er werd vooral gehandeld in vis, zout, haver en wol. Belangrijk was het stapelrecht dat inhield dat goederen die langs een stad werden vervoerd, eerst in de stad moesten worden opgeslagen en daar te koop worden aangeboden. Door de Brabantse jaarmarkten waar ook Brugse handelaren kwamen, groeide Antwerpen nog meer als economisch centrum. Vanaf de 15de eeuw vond er een commerciële expansie plaats met Engelse lakens, edelmetalen uit Centraal-Europa, suiker uit het Atlantisch gebied en Spaanse wol. Naast handel werd Antwerpen ook belangrijk op andere gebieden. Het was de 'Wallstreet' van de 16de eeuw als financieel centrum en ook de schilder- en drukkunst bloeiden er. De periode van de 16de eeuw kenmerkte zich eveneens door de hoge kwaliteit van cartografische kaarten en architectuur. Door de afsluiting van de Schelde vanaf 1587 was geen expansie meer mogelijk en stagneerde de economie. Onder Napoleon werd de stad een militaire opslagplaats voor de strijd tegen Engeland en werden nieuwe dokken gebouwd. De huidige haven van Antwerpen is vooral in de 20ste eeuw aangelegd. Met de havenuitbreiding rondom Doel is een nieuwe golf van expansie begonnen.

Vervolgens verzorgde Torsten Feys, als postdoctoraal onderzoeker van het IMMIBEL-project verbonden aan de Vakgroep Geschiedenis van de Vrije Universiteit Brussel, een lezing onder de titel 'We helpen je van deur tot deur en houden deze ook wagenwijd open! De rol van rederijen in trans-Atlantische migratie vanop het Russische platteland tot binnen het Amerikaanse Congres'. Zijn verhaal betrof de Red Star Line, de Belgisch-Amerikaanse scheepvaartmaatschappij die tussen 1873 en 1934 ongeveer 2,5 miljoen passagiers over de Atlantische Oceaan vervoerde. In totaal zijn er in de periode 1830-1930 ongeveer 62 miljoen passagiers vanuit Europa naar Amerika gebracht. De RSL vervoerde vooral derde klasse passagiers. Over hun belevenissen weten we weinig, want er zijn weinig reisverslagen over de overtocht van Antwerpen naar New York overgeleverd. Het is daarom moeilijk om een duidelijk beeld van de reis en de overtocht te krijgen vanuit het perspectief van de passagier. In de literatuur is daar wel wat over te vinden, bijvoorbeeld in de romans van Cyriel Buysse (1859-1932). In de literatuur zien we het beeld van slechte reiscondities, maar in werkelijkheid waren die veel beter. Er waren dekruimtes, eetzaal en hutten met bedden. De overheidswetgeving zorgde voor minimum eisen aan de reiscondities. Daarnaast was er een economisch belang. De migrantenhandel moest worden aangetrokken in de periode dat België zich ontwikkelde onafhankelijk van Nederland. In termen van bedrijfslogica was er sprake van een 'prepaid markt'. Meer dan de

helpt van de tickets werden in Amerika verkocht en dit zorgde voor klantenbinding. Daarnaast was er sprake van een retourmarkt. Door snellere verbindingen was een terugkeer naar Europa gemakkelijker. Na 1890 werd steeds meer ingezet op comfort, dit hing samen met de concurrentiestrijd tussen de verschillende maatschappijen in Hamburg, Bremen, Rotterdam, Engeland. Dit leidde tot kartelafspraken en prijsakkoorden tussen rederijen. Rederijen waren verder meer dan alleen vervoerder, ze waren ook betrokken in de bankenindustrie, onderhielden treinverbindingen en beheerden hotels voor landverhuizers.

De laatste lezing was een uitstekende opmaat voor het bezoek aan het Red Star Line Museum. Hier kon men op eigen initiatief de expositie over de emigratiegeschiedenis bezoeken en waande de bezoeker zich als een landverhuizer die een reis naar de andere kant van de wereld ging maken. De bijeenkomst werd afgesloten met een borrel in de bar van het museum.

Pijnacker, 29 mei 2018

Ron Brand, secretaris